

Västerås kommun

Beslut för grundskola efter tillsyn i Sofiaskolan grundskola i Västerås kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att senast den **30 april 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgrs 2011, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att åtgärdsprogram utarbetas för elever som ges särskilt stöd.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska tillse att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande.

Bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det finns brister i verksamheten på Sofiaskolan grundskola. Utredningen visar det saknas åtgärdsprogram för det särskilda stöd som ges på skolan. Utredningen visar även att elevhälsan vid tiden för tillsynen inte genomför några förebyggande och hälsofrämjande insatser för eleverna på grundskolan.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Utredningen visar att även om det finns elever på skolan som ges särskilt stöd i form av extra resurser har skolan inte utarbetat åtgärdsprogram för det. Det är viktigt att skolan dokumenterar elevens behov av särskilt stöd och de åtgärder som bedöms vara relevanta. Dessutom är det viktigt ur rättssäkerhetssynpunkt eftersom eleven eller elevens vårdnadshavare kan överklaga beslut om åtgärdsprogram. Skolinspektionen betonar därför att det är av vikt att ett åtgärdsprogram dokumenteras och beslutas skriftligt.

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn. Om beslutet innebär särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång får inte rektorn överlåta beslutanderätt till någon annan. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av intervjuer med rektorn och representanter för elevhälsan framgår att det saknas åtgärdsprogram för det särskilda stödet som ges på skolan. Rektorn bekräftar att det saknas åtgärdsprogram för det särskilda stöd som ges på skolan och ger ett exempel på ett särskilt stöd i form av fyra resurser till en elev på skolan. Det är lärarna som ska dokumentera insatta åtgärder för respektive elev, men rektorn kan inte säkert uppge att lärarna gör det. Rektorn uppger att denne känner till lagkraven för särskilt stöd men att de inte följs på Sofiaskolan. Även representanter för elevhälsan bekräftar att det finns elever på skolan som ges särskilt stöd, men att det saknas åtgärdsprogram för det. Representanterna beskriver att det finns flera utåtagerande elever på skolan som behöver det särskilda stödet och det är "dumt" att det inte skrivs några åtgärdsprogram på skolan. Lärarna beskriver att det framgår av elevernas individuella utvecklingsplaner vilka insatser och åtgärder som eleverna får. Men ingen av de intervjuade lärarna kan bekräfta att insatser eller stödåtgärder finns dokumenterade i något åtgärdsprogram.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Sofiaskolan grundskola inte uppfyller författningarnas krav föreligger skäl att förelägga Västerås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan på Sofiaskolans grundskola inte främst används i skolans hälsofrämjande och förebyggande arbete för att stödja elevernas

utveckling mot målen. Utredningen visar visserligen att skolan har tillgång till samtliga kompetenser, men att elevhälsan som samlad resurs inte genomför några hälsofrämjande och förebyggande insatser. Att elevhälsan inte bedriver något förebyggande och hälsofrämjande arbete innebär att elevernas utveckling mot utbildningens mål riskerar att försvåras.

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och i grundskolan samt grundsärskola finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan i det individuellt inriktade arbetet har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn och elevhälsorepresentanter framgår att elevhälsans personal inte bedriver något förebyggande och hälsofrämjande arbete för eleverna på grundsärskolan. I intervju beskriver rektorn att skolan har tillgång till skolpsykolog, kurator och specialpedagoger via huvudmannens centrala elevhälsa samt att det finns en anställd skolsköterska på skolan. Rektorn uppger att kurator finns tillgänglig vid behov men att kuratorn för närvarande inte besöker skolan och att kuratorns senaste besök genomfördes under föregående läsår. Av intervju med rektorn framkommer vidare att skolsköterska, skolpsykolog och specialpedagog regelbundet träffar lärarna och rektorn på skolan för att arbeta åtgärdande med enskilda elevärenden. Rektor kan inte heller ge några exempel för hälsofrämjande och förebyggande insatser av elevhälsans kompetenser på grundsärskolan. Rektorn har framfört behovet av ett förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan till elevhälsan. Representanter för elevhälsan bekräftar i intervju att rektorn har framfört till elevhälsan att det finns behov av ett förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan. Det framgår vidare av intervjun med representanterna att detta arbete inte har påbörjats. Representanterna säger att det förebyggande arbetet skulle ta för mycket tid från arbetet med enskilda elevärenden.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Sofiaskolan grundsärskola inte uppfyller författningarnas krav föreligger skäl att förelägga Västerås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

Beslutsfattare
Signerat av: Mårten Petersson

X Tonny Johansson

Föredragande
Signerat av: Tonny Johansson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Sofiaskolan grundsär

Fakta om Sofiaskolan grundskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Västerås kommun under hösten 2017. Sofiaskolan grundskola besöktes av Skolinspektionen den 12 december 2017.

Sofiaskolan är en kommunal grundskola belägen i Västerås kommun. Skolan har vid tillsynstillfället 33 elever i årskurserna 1-9.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationell statistik över grundskolans resultat.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde under våren 2017 en enkät till vårdnadshavare i grundskolan. På grund av för få svaranden finns det inte något enkätresultat för Sofiaskolan.